

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

25 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Victor BOICO

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Șchiopu Arcadie în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2021, în cauza penală privindu-l pe

MÎNZAT Alexandr XXXXX, născut la
XXXXX, originar din XXXXX și domiciliat în
XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 16.12.2020 – 01.09.2021;

Instanța de apel: 04.10.2021 – 15.12.2021;

Instanța de recurs: 04.04.2022- 25.05.2022.

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 01 septembrie 2021, cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364^l Cod de procedură penală Mînzat Alexandr a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 171 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 2 (doi) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

S-a dispus încasarea sumei de 128 lei (una sută douăzeci și opt) lei, cu titlu de cheltuieli judiciare de la Mînzat Alexandr.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Mînzat Alexandr la data de 17 august 2020 în jurul orelor 13:00, aflându-se în apartamentul XXXXX, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și dorind în mod conștient survenirea acestora, urmărind intenția satisfacerii necesității sexuale, în scopul de a-i înfrânge rezistența lui XXXXX și de a o sili să întrețină cu el relații sexuale, profitând de superioritatea sa fizică, prin constrângere fizică și psihică, manifestată prin lovituri și strangulare, a încercat să întrețină un raport sexual contra voinței lui XXXXX, căreia i-a provocat, potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 202002P2396 din 18 august 2020, excoriații la nivelul gâtului, echimoze la nivelul brațului stâng, și care se califică ca vătămare

corporală neînsemnată. însă din motive independente de voința acestuia, acțiunile sale nu și-au produs efectul, fiind observat și stopat de către alte persoane din apartament.

Astfel, Mînzat Alexandr a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 27, 171 alin. (1) Cod penal, tentativă de viol, adică tentativă de raport sexual săvârșit prin constrângere fizică sau psihică a persoanei sau profitând de imposibilitatea de a se apăra.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Șchiopu Arcadie în interesele inculpatului prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care a-i aplica inculpatului o pedeapsă non privativă de libertate prin prisma art. 90 Cod Penal.

În motivarea cerințelor sale s-au invocat următoarele aspecte:

- inculpatul s-a căit sincer de cele comise, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, a colaborat cu organul de urmărire penală, nu s-a eschivat de la organul de urmărire penală, nu este prezentă starea de recidivă, partea vătămată nu a înaintat acțiune civilă, iar prejudiciul material sau moral în cauza dată nu este;

- inculpatul are loc permanent de trai și poate executa o pedeapsă non-privativă de libertate la locul de trai.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2021, apelul avocatului Arcadie Șchiopu în interesele inculpatului a fost respins ca nefondat, sentința s-a menținut fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului încadrarea juridică corespunzătoare, și anume art. 27, 171 alin. (1) Cod penal.

Cu referire la chestiunea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului, instanța de apel a constatat că instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, respectiv, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de apel a notat că infracțiunea se califică ca infracțiune „mai puțin gravă”, inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, sincer s-a căit de cele comise, s-a reținut circumstanțele atenuante - recunoașterea vinovăției, căința sinceră, circumstanțe agravante nu au fost stabilite, inculpatul la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, anterior a fost judecat, cu antecedente penale.

În contextul dat, instanța de apel a respins solicitarea părții apărării de a stabili inculpatului pedeapsă mai blânde, prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod Penal, deoarece această măsură de pedeapsă nu poate fi aplicată anume reieșind din caracterul și gradul prejudiciabil al faptei comise și din personalitatea inculpatului, totodată, o

pedeapsă sub formă de închisoare, cu aplicarea instituției suspendării condiționate a executării pedepsei ar avea un caracter iluzoriu, iar pedeapsa penală nu și-ar realiza scopul de restabilire a echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

Raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Prin urmare, instanța de apel a respins ca nefondată solicitarea de apel a părții apărării privind aplicarea inculpatului a unei pedepse mai blânde, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece la caz nu au fost stabilite careva circumstanțe pertinente în baza cărora să fie dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei, concluziile date fiind generate de faptul că, inculpatul anterior a fost judecat, are antecedente penale.

Astfel, instanța de apel a conchis că, la caz, nu este oportun de a aplica prevederile art. 90 Cod penal, or, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu va duce la atingerea scopului stabilit prin pedeapsa aplicată.

Instanța de apel a apreciat că pedeapsa penală stabilită de prima instanță nu reprezintă o represiune excesivă, ci se justifică atât pentru reeducarea inculpatului, cât și pentru menținerea ordinii de drept, în conformitate cu scopul preventiv sancționator al pedepsei, așa cum apare enunțat în Codul penal.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, *avocatul Șchiopu Arcadie în interesele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar*, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În motivare recurentul a indicat că:

- instanța de apel nu a luat în considerație că inculpatul a recunoscut vina, se căiește sincer de cele comise, comportamentul acestuia până și după săvârșirea infracțiunii, a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, la evidența medicului narcolog nu se află, iar căința sinceră și recunoașterea vinovăției sunt conform art. 76 Cod penal circumstanțe atenuante.

- instanța nu a luat în considerație că o pedeapsă non-privativă de libertate prin prisma art. 90 Cod penal, este una corespunzătoare gradului prejudiciabil al faptelor comise de inculpat și circumstanțele cauzei, va contribui la atingerea scopurilor pedepsei penale și va fi suficientă pentru corectarea și reeducarea inculpatului, în scopul prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni, precum și pentru restabilirea echității sociale.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

Ca temei de casare a deciziei se invocă art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, în sensul că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale și argumentele în susținerea acestui temei, însă Colegiul penal le apreciază drept declarative, deoarece în urma examinării materialelor cauzei și a conținutului deciziei instanței de apel, se constată că instanța de apel în decizia sa corect și-a motivat soluția privind respingerea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, a ținut cont de prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal și totodată a ținut cont de criteriile de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. 75 Cod penal, a luat corect în considerare gravitatea infracțiunii săvârșite.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept, se relevă în mod concludent că instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală.

Faptul că apărarea nu este de acord cu pedeapsa stabilită, considerând-o prea aspră, nu poate servi ca temei pentru stabilirea în privința lui Mînzat Alexandr a pedepsei cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Colegiul penal menționează, că potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

În aceeași ordine de idei Colegiul reține, că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor

inculpatului și critică decizia instanței de apel numai cu referire la pedeapsa stabilită, solicitând aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În viziunea Colegiului penal, instanța de apel corect a respins cerința apărării cu privire la aplicarea în privința lui Mînzat Alexandr a prevederilor art. 90 Cod penal, or, raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei, și anume: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba cauzată, comportarea sinceră în cursul procesului.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de săvârșire a infracțiunii, precum și mijloacele folosite; starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită; natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii; motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit; natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedentele penale ale infractorului; conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal; nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Sub aspectul prevederilor legale citate, pedeapsa este echitabilă atunci când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor sale, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Mai mult, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

Așadar, Colegiul penal reține, că instanțele de fond, individualizând pedeapsa inculpatului au ținut cont de prevederile legale expuse supra și au motivat aplicarea față de inculpat a pedepsei închisorii, în baza tuturor circumstanțelor constatate în speță, determinante pentru stabilirea pedepsei, și prin urmare, instanța de recurs consideră, că instanțele corect au concluzionat că o pedeapsă privativă de libertate, va asigura scopul pedepsei, din care motiv nu pot fi reținute argumentele recurentului privind aplicarea unei pedepse mai blânde.

Criticile formulate de recurent sunt identice cu cele indicate în apel și au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, care le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la **pct. 4-5**, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, or materialul probator al cauzei penale dovedește incontestabil legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au dus la pronunțarea hotărârii recurate.

În acest punct de analiză, Colegiul consideră necesar de a face trimitere și la jurisprudența constantă a Curții Europene, prin care s-a statuat cu titlul de principiu că, în cazul în care instanța supremă refuză să admită o cauză din motivul că nu sunt întrunite temeiurile legale pentru această cauză, o motivare foarte succintă poate satisface cerințele art. 6 din Convenție. (*cauza Bachowski v. Polonia din 02.11.2010*).

Prin urmare, având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar criticele din recursul înaintat de avocatul Șchiopu Arcadie nu și-au găsit confirmare.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Șchiopu Arcadie în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2021, în cauza penală privindu-l pe MÎNZAT Alexandr XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 26 iulie 2022.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Victor BOICO